

EBA/GL/2015/01

---

11.05.2015

---

## Насоки на ЕБО

---

относно националните  
предварителни списъци с най-  
представителните услуги, свързани с  
платежна сметка, за които се събират  
такси

## Спазване на насоките и изисквания за отчетност

### Статут на насоките

1. Този документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010<sup>1</sup>. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Компетентните органи, както са дефинирани в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

### Изисквания за отчетност

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 13.07.2015 компетентните органи са длъжни да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, в противен случай - за причините за неспазване. При липса на уведомление в този срок ЕБО счита, че компетентните органи не спазват изискването за отчетност. Уведомленията трябва да се изпратят чрез подаване на формата, намираща се на уебсайта на ЕБО, на адрес [compliance@eba.europa.eu](mailto:compliance@eba.europa.eu), като се посочи референтен номер 'EBA/GL/2015/01'. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

---

<sup>1</sup> Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр.12).

## Предмет, обхват и определения

### Предмет и обхват

5. Тези насоки се отнасят до правилното прилагане на критериите, посочени в член 3, параграф 2 от Директива 2014/92/ЕС, които следва да се използват от компетентните органи при съставянето на предварителни списъци с най-представителните услуги, свързани с платежна сметка, за които се събират такси.

### Адресати

6. Тези насоки са адресирани до компетентните органи, посочени в съображение 17 от Директива 2014/92/ЕС.

### Определения

7. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и дефинирани в Директива 2014/92/ЕС, имат същото значение в насоките.
8. По-специално: "услуги, свързани с платежната сметка" са определени в член 2, т. 6 от Директива 2014/92/ЕС като всички услуги, свързани с откриването, използването и закриването на платежна сметка, включително платежни услуги и платежни трансакции по смисъла на член 3, буква ж) от Директива 2007/64/ЕО, както и овърдрафт и свръховърдрафт.

### Въвеждане

9. Тези насоки се прилагат от дд/мм/гггг [1 ден след публикуването на преведените версии на насоките].

## Изисквания относно националните предварителни списъци с най-представителните услуги, свързани с платежна сметка, за които се събират такси

### Насока 1: Определяне на услугите, които биха могли да се включат в предварителните списъци

1.1. По отношение на критерия за "услуги, които потребителите използват най-често във връзка с техните платежни сметки", както е посочено в член 3, параграф 2, буква а) от Директива 2014/92/ЕС, трябва да се вземат предвид следните фактори, доколкото се считат за необходими за определяне на списъка:

- а. компетентните органи трябва да вземат предвид общия брой потребители, когато оценяват нивото на разпространение на услугите;
- б. компетентните органи трябва да вземат предвид съответното преобладаване на услугите по отношение на това колко често те представляват операция с платежни сметки;
- в. компетентните органи трябва да вземат предвид колко често се използват въпросните услуги, като вземат предвид, когато това е възможно, съотношението на потребителите, използващи услугата, и колко пъти се използва услугата;
- г. компетентните органи трябва да включат като услуга предоставянето на самата сметка.

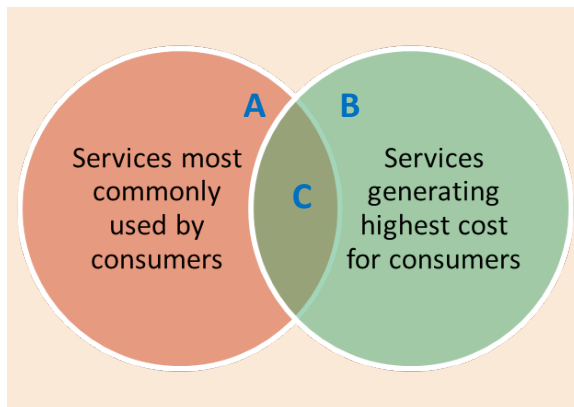
1.2. По отношение на критерия за "услуги, които носят най-големи разходи за потребителите, както като цяло, така и поотделно", както е посочено в член 3, параграф 2, буква б) от Директива 2014/92/ЕС, трябва да се вземат предвид следните фактори, доколкото се считат за необходими за определяне на списъка:

- а. когато разглеждат таксите, както като цяло, така и поотделно, компетентните органи трябва да разглеждат не само услугите, които покриват едновременно и двата критерия, а и услуги, които носят най-големи разходи за потребителите като цяло или поотделно;
- б. компетентните органи трябва да разглеждат таксите кумулативно, когато определят разходите поотделно или като цяло за услугите, които може да привлекат различни видове такси;
- в. когато определят кои са най-представителните услуги, компетентните органи трябва да вземат предвид разходите, които са понесени или може да бъдат понесени от потребителите на годишна база за използването на услуги, за предпочитане въз основа на наличните данни за последните 12 месеца.

## Насока 2: Преценка при съставяне на предварителните списъци

- 2.1. Когато съставят предварителните списъци, компетентните органи трябва да дадат приоритет на тези услуги, които отговарят и на двата критерия (т.е. в зона С от Фигура 1).
- 2.2. Като втора стъпка, доколкото критериите не са строго кумулативни, компетентните органи също трябва да вземат предвид услугите, които отговарят само на един от критериите (т.е. в зони А или В), за включване в предварителния списък.

Фигура 1 - Услуги и критерии



Services most commonly used by consumers	Услуги, които потребителите използват най-често
Services generating highest cost for consumers	Услуги, които носят най-големи разходи на потребителите

- 2.3. Компетентните органи трябва да използват други критерии само по изключение при специфични за пазара въпроси. При това компетентните органи трябва да могат да обосноват използваната методология, да представят подкрепящи данни и да обосноват решенията си.
- 2.4. Компетентните органи трябва да считат предоставяната услуга като единична услуга, независимо от възможността на доставчиците да диференцират разходите в зависимост от фактори, като канал на използване или самоличността на приемащия доставчик на платежни услуги.

## Насока 3: Изпращане на отговор, съдържащ предварителните списъци

- 3.1. Компетентните органи трябва да отговорят на Комисията и на ЕБО чрез образците, съдържащи се в Приложението. Компетентните органи трябва да изпратят отговорите на следните електронни адреси, специално създадени за целта

- [EC-PAD-IMPLEMENTATION@ec.europa.eu](mailto:EC-PAD-IMPLEMENTATION@ec.europa.eu) и
- [PAD@eba.europa.eu](mailto:PAD@eba.europa.eu).

#### **Насока 4: Подкрепящи данни и доказателства**

- 4.1. Компетентните органи трябва да базират решенията си на актуални данни. Компетентните органи може да използват данни от широк набор от източници, при условие че данните са надеждни.
- 4.2. Компетентните органи трябва да гарантират, че могат да предоставят подкрепящи данни, с които да обосноват всяко решение за включване или изключване на конкретни услуги от своя списък.

#### **Насока 5: Предаване на предварителните списъци**

- 5.1. Компетентните органи следва да предадат предварителния списък в съответствие с член 3, параграф 3 от Директива 2014/92/ЕС до 18 септември 2015 г.

## Приложение: Образец за отговор на компетентния орган

### Данни за контакт:

Държава членка: \_\_\_\_\_

Компетентен орган: \_\_\_\_\_

Лице за контакт на компетентния орган:

Име: \_\_\_\_\_

Длъжност: \_\_\_\_\_

Ел. поща: \_\_\_\_\_

Тел.: \_\_\_\_\_

Факс: \_\_\_\_\_

Опишете дали услугите или използваната терминология са стандартизирани и по какъв начин (законодателство, отраслова инициатива и др.):

---

---

### Указания за попълване на образца

1. Посочете списък с най-малко 10 и не повече от 20 от най-представителните услуги, свързани с платежна сметка. Образецът е разделен на различни видове услуги според естеството на услугите.
2. Прибавете редове в таблиците за всяка от услугите, включени във вашия списък, съдържащ най-малко 10 и не повече от 20 от най-представителните услуги, свързани с платежна сметка.
3. Подчертайте всяка дума или термин, които са стандартизирани във вашата държава членка. Посочете термина в превод на английски език и на официалния език на вашата държава членка.
4. Примери за услугите, които биха били включени във всеки от видовете, са представени в таблица под таблиците за отговор. Ако споменатата от вас услуга съответства на един или повече от дадените примери, посочете кода/кодовете за идентификация на примера в

колона "Код за идентификация". Ако услугата не съответства на нито един от примерите, оставете съответната колона за идентификация празна.

5. Обърнете внимание, че списъкът с кодове не е изчерпателен - целта му е просто да улесни сравняването на отговорите на държавите членки.
6. Един пример за услуга е предварително попълнен само с информационна цел. Ако тази услуга не се отнася до вашия отговор, изтрийте я.
7. Посочете съответните канали за предоставяне на въпросната услуга. Обърнете внимание, че има колона, в която да посочите дали услугите имат различни цени в зависимост от канала. Например: таксата, която се начислява от доставчик на платежна услуга (ДПУ) при извършването на кредитен превод, може да варира в зависимост от това дали клиентът нарежда плащането онлайн или в клон, или в зависимост от това дали преводът се извършва между сметки в различни ДПУ или между сметки в един ДПУ.
8. Обърнете внимание, че от вас се иска да посочите най-честите пазарни практики за всяка услуга и не се иска да посочите стойностите на таксите.

#### Обяснение на заглавията на колоните, използвани в образеца

**Услуги, свързани с платежна сметка (английски)** – Посочете наименованието на услугата на английски език.

**Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка** – Ако има повече от едно наименование, посочете най-широко използваното във вашата национална правна рамка. Тук трябва да включите съответните термини съгласно член 3, параграф 1 от Директивата.

**Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка** – направете описание на услугата. Тук трябва да включите всички съществуващи формални определения съгласно член 3, параграф 1 от Директивата.

**Описание на услугата (английски)** – направете описание на услугата на английски език.

**Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ** – когато е приложимо, вземете предвид най-разпространената структура на таксите във вашата страна. В тази клетка може да опишете всяка допълнителна диференциация на таксите, която е широко разпространена на национално равнище, например, когато се използват различни критерии за такси за поддръжка: например общо салдо на съответните сметки при доставчика на услуги; салдото по сметката; други абонаментни услуги. Обърнете внимание, че от вас не се иска да посочвате стойността на таксите. Не е необходимо изчерпателно описание на всяка структура.

**Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали** – използвайте тази колона и предоставените опции, ако диференцирането





на цените в зависимост от каналите на използване е разпространена пазарна практика във вашата държава членка. Обяснете дали е налице комбинация от практики на националния пазар.

**Код за идентификация** – ако тази услуга е включена в таблицата с примери по-долу, посочете съответния код за идентификация.

Вид 1 - Управление / поддръжка на сметка и свързани услуги

1. Услуги, свързани с платежна сметка (английски)	2. Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка	3. Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка	4. Описание на услугата (английски)	5. Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ	6. Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали	7. Код за идентификация
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	

Примери за услуги от Вид 1 - "Управление / поддръжка на сметка и свързани услуги"	Код за идентификация
Редовна такса за поддръжка на платежната сметка. Ако тази такса позволява на потребителите да получат достъп до други услуги (безплатно), посочете кодовете за различните услуги, които най-често се покриват от тази такса за поддръжка на вашия пазар (напр. код за идентификация 4, ако е предоставена дебитна карта), както е посочено в член 3, параграф 3 от Директива 2014/92/ЕС.	1
Редовна такса, свързана с нивото или метода на предоставяне на услугата (напр. такса за онлайн или телефонно банкиране)	2
Други помощни услуги, като предоставяне на извлечения, справки за салдо	3

## Вид 2 - Платежни инструменти (картови и чекови услуги)

1. Услуги, свързани с платежна сметка (английски)	2. Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка	3. Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка	4. Описание на услугата (английски)	5. Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ	6. Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали	7. Код за идентификация
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	

Примери за услуги от Вид 2 - "Платежни инструменти (картови и чекови услуги)"	Код за идентификация
Издаване или поддръжка на дебитна карта	4
Издаване и поддръжка на кредитна карта, включително карта с отложен дебит	5
Тегления в брой <sup>2</sup>	6

<sup>2</sup> Посочете дали таксите са диференцирани за други канали, като използвате "други" в колона 6. Това се отнася за тегления в клон или на банкомат. Посочете също дали има различни такси в зависимост от мрежата, към която принадлежи банкоматът, ако такъв е случаят на вашия пазар. Това не включва такси, начислени директно на потребителя от доставчик на банкомат във връзка с отделни тегления и заплатени на доставчика на банкомата от потребителя като допълнителна такса върху тегления средства.

Внасяне на валута (банкноти и монети) на доверително управление	7
Използване на дебитна карта за плащания в чужбина	8
Използване на дебитна карта за теглене от банкомат в чужбина	9
Използване на кредитна карта за плащания в чужбина	10
Използване на кредитна карта за теглене от банкомат в чужбина	11
Предоставяне на чекова книжка	12

### Вид 3 – Местни платежни услуги<sup>3</sup>

1. Услуги, свързани с платежна сметка (английски)	2. Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка	3. Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка	4. Описание на услугата (английски)	5. Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ	6. Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали	7. Код за идентификация
<b>Вид 3 - Местни платежни услуги</b>						
<b>[Пример]</b>  <b>Кредитен превод - SEPA</b>			<i>Платежна трансакция, наредена от платеца, чрез която се извършва превод на средства в евро от сметката на платеца при доставчик на платежни услуги към сметката на получателя при доставчик на платежни услуги, когато и двамата доставчици/единственият доставчик е/са разположени в Единната зона за плащания в евро (SEPA).</i>	<i>На платеца може да бъде начислена такса при нареждане на платежната трансакция. Тази такса може да варира в зависимост от канала, използван за даване на нареждането. Отказ може да бъде приложен, ако нареждането за плащане е отправено чрез конкретен канал (напр. интернет, банкомат). Няма диференциация при начисляваните такси според идентичността на приемащия доставчик на платежни услуги.</i>	Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input checked="" type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input checked="" type="checkbox"/> клон <input checked="" type="checkbox"/> интернет <input checked="" type="checkbox"/> мобилен <input checked="" type="checkbox"/> други: по телефон; банкомат	13
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои	

<sup>3</sup> Наредени и извършени в рамките на държавата членка.

					канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	
--	--	--	--	--	--	--

Примери за услуги от Вид 3 - "Местни платежни услуги"	Код за идентификация	Примери за услуги от Вид 3 - "Местни платежни услуги"	Код за идентификация
Кредитни преводи <sup>4</sup> – SEPA <sup>5</sup>	13	Директни дебити (ако има такси, свързани с учредяването)	16
Кредитни преводи – извън SEPA	14	Такси за платени елементи (такси, които се начисляват, когато е извършено плащане, но липсват достатъчно средства в сметката)	17
Нареждания за периодични преводи	15	Такси за неплатени елементи (такси, които се начисляват, когато плащане е отказано поради липса на достатъчно средства в сметката)	18

<sup>4</sup> За кредитни преводи, посочете в колона 5 дали има диференциация при начисляваните такси според идентичността на приемащия доставчик на платежни услуги.

<sup>5</sup> Кредитни преводи съгласно Регламент (ЕС) No 260/2012.

### Вид 4 - Международни плащания и валутни услуги

1. Услуги, свързани с платежна сметка (английски)	2. Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка	3. Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка	4. Описание на услугата (английски)	5. Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ	6. Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали	7. Код за идентификация
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг: _____	

Примери за услуги от Вид 4 - "Международни плащания и валутни услуги"	Код за идентификация
Кредитни преводи – SEPA	13
Кредитни преводи – извън SEPA	14
Получаване на международни електронни преводи на средства	19
Услуги по обмяна на валута	20
Пътнически чекове в чуждестранна валута	21

### Вид 5 - Услуги, свързани с овърдрафт и свръховърдрафт

1. Услуги, свързани с платежна сметка (английски)	2. Наименование на услугите на официалния език/езици на държавата членка	3. Описание на услугата на официалния език/езици на държавата членка	4. Описание на услугата (английски)	5. Описание на най-разпространената структура на таксите, най-често прилаганата периодичност за услугата и дали се прилага отказ	6. Посочете дали таксите са диференцирани за различните канали	7. Код за идентификация
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг:	
					Диференцирани такси според канала на използване? <input type="checkbox"/> не <input type="checkbox"/> да Ако да, кои канали? <input type="checkbox"/> клон <input type="checkbox"/> интернет <input type="checkbox"/> мобилен <input type="checkbox"/> друг:	

Примери за услуги от Вид 5 - "Овърдрафт и свръховърдрафт"	Код за идентификация
Овърдрафт <sup>6</sup> (уговорен овърдрафт)	22
Свръховърдрафт <sup>7</sup> (неуговорен овърдрафт)	23
Такси за платени елементи (такси, които се начисляват, когато е извършено плащане, но липсват достатъчно средства в сметката)	17
Такси за неплатени елементи (такси, които се начисляват, когато плащане е отказано поради липса на достатъчно средства в сметката)	18

<sup>6</sup> За овърдрафт, посочете в колона 5 какви такси се начисляват обикновено: такса за учредяване, такса за използване, лихва (може да има повече от една такса).

<sup>7</sup> За свръховърдрафт, посочете в колона 5 какви такси се начисляват обикновено: такса за използване, лихва (може да има повече от една такса).